SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК
Пам'ятаймо про Україну!
VOL. C. No. 173. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 11, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 11-го ВЕРЕСНЯ 1993. Ч. 173. РІК C.

Л. КУЧМА ЗРЕЗИҐНУВАВ, АЛЕ ПРОДОВЖУЄ ПРАЦЮ

Київ (УНІАР). — Тут 9-го вересня на вечірньому засіданні Кабінету Міністрів України прем'єр-міністер Леонід Кучма повідомив про свою резиґнацію. Він виступив з промовою, у якій сказав, що екноміка України вийшла з-під контролі, а коли його обвинувачують в зраді, він працювати не може. Вслід за ним заявив про свою резиґнацію весь Кабінет Міністрів. Як повідомила пресова служба Президента України, Леонід Кравчук попросив Л. Кучму і очолюваний ним Уряд продовжити працю до розгляду питання їхньої резиґнації на сесії Верховної Ради України, котра розпочнеться 21-го вересня.

У четвер, 9-го вересня, Л. Кучма повернувся з Москви, де 8-9-го вересня провів переговори з урядовою делеґацією Росії про можливості постачання нафти і ґазу в Україну. „Ми пішли надзвичайним шляхом: створено міжнародну фірму, яка укладе контракт про постачання нафти в Україну, а ми будемо розраховуватися з цією фірмою готовою продукцією. Тому я сподіваюсь, що найближчим часом нафта піде в Україну", — пояснив прем'єр-міністер України.

На запитання, чи йдеться про разове постачання нафти для забезпечення збору урожаю, чи розглядалися і перспективні постачання, Л. Кучма відповів: „Ми маємо на увазі вироблення схеми постійних постачань. Енерґоносії — це проблема, якою потрібно займатися постійно і впевнено. Завдання Уряду полягає у визначенні стабільного джерела постачання нафти. Я вважаю, що ми практично підійшли до цього. Росія сьогодні зацікавлена в цьому так само, як і Україна".

Л. Кучма у своїх промовах неодноразово наголошував, що Україна винна Росії тільки за нафту 300 біл. рублів (або 300 міл. дол.), за ґаз українські підприємства заборгували російському ґазопромові 706 біл. рублів. А всього за 1992-93 роки Україна заборгувала Російській Федерації 2,5 біл. дол., бо, окрім енерґоносіїв, Україна отримує з Росії дерево, кольорові метали та багато іншого. І якщо не будуть знайдені способи розрахуватися з цими боргами, то з 14-го вересня Росія припинить постачання ґазу в Україну.

К. МОРОЗОВ ВІДВІДАВ МОРЯКІВ

Київ (УНІАР). — Тут 5-го серпня міністер оборони Костянтин Морозов оприлюднив заяву з приводу повідомлення міністра оборони Росії Павла Грачова щодо підняття андреєвських прапорів на кораблях Чорноморської фльоти. К. Морозов заявив, що між президентами України та Росії угоди щодо продажу всієї української частини фльоти та використання інфраструктури фльоти в Севастополі не підписано.

Міністер оборони України вважає, що без розгляду проблеми виведення Російської фльоти за межі України, це питання не може стояти. І під час розгляду Верховною Радою України з метою ратифікації згаданих домовлень українська сторона наполягатиме на введенні пункту про виведення фльоти іншої держави з територіяльних вод України. Звертаючись до моряків Військово-Морських Сил України, міністер оборони висловив переконання, що всі негаразди на шляху розбудови Української фльоти будуть подолані.

Згідно з повідомоленням пресової служби Міністерства Оборони, домовлення між президентами України і Росії викликали безпідставні хвилювання не тільки серед моряків Військово-Морських Сил України, але серед тих, які, присягнувши на вірність Україні, продовжують службу на об'єднаній Чорноморській фльоті. Тому міністер оборони К. Морозов провів цілий день 6-го вересня в Севастополі. Він поінформував українських моряків про хід переговорів та вислухав їхні думки. Морозов відвідав усі підрозділи Військово-Морських Сил України і побував на сторожовому кораблі „Гетьман Сагайдачний", де відповів на численні запитання морських офіцерів та адміралів. Моряки і міністер прийшли до спільної думки, що Україна матиме свою фльоту і захищатиме свої кордони надійно.

Міністер висловив подяку громадянам України за їхні пожертви на розбудову Збройних Сил України.

Координаційна рада офіцерських зборів Чорноморської фльоти виступила з заявою, у якій висловлено „серйозне занепокоєння" з приводу заяви К. Морозова оскільки, на думку керівництва Чорноморської фльоти, становище українського міністра оборони збігається зі становищем Президента України. У зв'язку з цим, Координаційна рада офіцерських зборів Чорноморської фльоти вважає за необхідне „фльоту з її береговою інфраструктурою взяти під юрисдикцію Росії".

СИМФЕРОПІЛЬ. — Представник пресового центру Комітету громадських організацій „Крим з Україною" Микола Харків повідомив, що 5-го вересня біля будинку Верховної Ради Криму організація „Русское общество Крима" встановила імпровізовану „могилу незалежности України". Представники Народного Руху України та Всенародного Руху України демонтували „могилу", чим викликали незадоволення представників „Русского общества". Під час сутички рухівців закидали камінням.

Ї. Шамір попереджує про можливість громадянської війни в Ізраїлі

Роттердам, Голляндія. — Колишній ізраїльський прем'єр Їцак Шамір в інтерв'ю голляндській газеті „Альґемен Даґблад" заявив, що підписання мирної угоди з палестинцями може привести до громадянської війни в Ізраїлі. Він порівняв нинішнє становище в Ізраїлі з стародавньою Юдеєю.

„Ми стоїмо перед великою небезпекою, і найстрашніше те, що причина цієї небезпеки не наші вороги ,а ми самі, — сказав Шамір. — Старозавітні пророки казали: 'Ні Вавилон, ні Персія не грозять нам, але ви самі, сини Ізраїлеви'. Тепер я розумію пророків ліпше, ніж колись".

Заявивши про можливість громадянської війни, Ї. Шамір, однак, сказав, що сам він проти виступів опозиції, які могли б перерости в насильницькі акції. Інтерв'ю зі Шаміром, яке він дав в Єрусалимі, прозвучало в той же день, коли у столиці жидівської держави відбулася масова демонстрація тих, які поділяли погляди колишнього прем'єра. За даними поліції, в демонстрації взяло участь коло 50,000 осіб. Переважно це були студенти єшиви, поселенці з палестинських територій і активісти Лікуда. Вони викрикували льозунґи, розмахували плякатами зі зверненими до уряду словами „Зрадники!" та „Ізраїль у небезпеці!"

Організатори демонстрації плянували провести 24-годинну бльокаду канцелярії прем'єра Їцака Рабіна, однак під вечір кількість учасників зменшилася до 800 осіб. Демонстрантів стало втричі менше, ніж поліціянтів, які прибули на вулиці Єрусалиму для наведення і підтримання порядку.

Хоч демонстрантів виявилося менше, ніж передбачала опозиція, всім стало ясно, що розкол з приводу підготови мирного договору серед жидівського населення існує, при чому розкол досить значний. Ізраїльський парлямент приступить до розгляду проєкту угоди в четвер, 9-го вересня. Тим часом Верховний суд країни видав розпорядження, яке може завершитися політичною кризою для кабінету Рабіна і правлячої коаліції. Суд звернувся до прем'єр-міністра з вимогою позбавити постів міністра внутрішніх справ Аріє Дері і заступника міністра у справах релігії Рафаїла Пінхасі, яких підозрівають у корупції. Оба належать до ультраортодоксальної партії ШАС. Керівники ШАС заявили, що якщо Дері і Пінхасі будуть усунені, партія вийде з урядової коаліції. В такому випадку Рабін залишиться при владі з мінімальною перевагою в один голос, тобто у правлячому бльоку буде 56 зі 120 членів Кнессету. П'ятеро, що не входять у бльок парляментарів — араби, які в даний момент підтримують Рабіна. Таким чином, вихід з коаліції членів ШАС ставить під загрозу можливість, що Кнессет затвердить мирну угоду з Палестинською визвольною орґанізацією.

ІЗРАЇЛЬ І ПВО ДІЙШЛИ ДО ВЗАЄМНОГО ВИЗНАННЯ

Єрусалим, Ізраїль. — Як інформує агентство Ассошіейтед Пресс, в четвер, 9-го вересня, ізраїльський кабінет міністрів під головуванням Їцака Рабіна одноголосно визнав Палестинську визвольну організацію. Того ж дня з Тунісу надійшло повідомлення, що більшість членів виконавчого комітету ПВО схвалили рішення Ясіра Арафата підписати мирний договір з ізраїльським урядом. Згідно з текстом угоди, палестинці відмовляються від терору, який був основою їхньої діяльности, і визнають державу Ізраїль. Взаємне визнання відкриває шлях до мирного договору, у висліді якого палестинці дістануть автономію у смузі Ґази і в місті Єрихоні на західньому березі Йордану.

Керівники ВОСТ застерігають

Київ (УНІАР). — Тут 5-го вересня керівництво Всеукраїнського Об'єднання Солідарности Трудівників (ВОСТ) розповсюдило звернення учасників наради вільних профспілок Київщини, в якому сказано, що страйк залізничників Миколаєва свідчить про початок широкомаштабної акції протесту в Україні, яка може перерости в бунт. На думку профспілкових лідерів, це можуть використати прокомуністичні сили.

Нарада вільних профспілок Київщини закликала створювати на підприємствах страйкові комітети та вільні профспілкові організації і відряджати своїх представників для утворення координаційного центру, який займеться підготовою спільної тактики і координації дій з метою підтримки залізничників Миколаєва, які вимагають провести вибори до Верховної Ради не пізніше грудня цього року.

За станом на 6-го вересня, у Миколаєві страйкують 1,500 робітників льокомотивного депо і 112 робітників станції Каховка. У Миколаївському та Знам'янському вузлах зупинено 18 вантажних, один пасажирський та чотири приміських поїзди. У районі херсонського вузла зупинено 10 вантажних поїздів. Погрожують страйком робітники полтавського трубомеханічного заводу, а також кременчуцькі залізничники.

Миколаївський обласний суд визнав страйк незаконним і таким, що наніс збитків на мільйони карбованців. Однак залізничники страйк не припинили.

Представники 19 вугільнодобувних і шахтобудівельних об'єднань Донбасу також готуються до загальноукраїнської акції протесту, якщо власті не виконають їхніх вимог, серед яких є резиґнація Верховної Ради і Президента України.

В Україні

КИЇВ. — Провід Союзу Українського Студентства (СУС) оприлюднив заяву, у якій звинувачує Кабінет Міністрів, Президента Леоніда Кравчука в тому, що державність України опинилася на грані краху. У заяві звертається увагу на антидемократичні події у Верховній Раді, на резиґнацію проґресивної частини Кабінету Міністрів, невпинне поглиблення економічної кризи. СУС вимагає резиґнації Верховної Ради і Президента та нових виборів на багатопартійній базі. Вимагають також резиґнації Кабінету Міністрів. У разі невиконання цих вимог, СУС закликає в день, коли мав відбутися референдум, 26-го вересня, розпочати всеукраїнську акцію громадської непокори.

ЛЬВІВ. — Тут на Площі Свободи 6-го вересня відбулося несанкціоноване віче, проведене з ініціятиви Комітету Врятування Незалежности України. Участь взяли близько 3,000 осіб. Промовці критикували дії Президента України щодо розв'язання проблем Чорноморської фльоти і підписання економічної угоди між Україною, Росією й Білоруссю. Учасники мітинґу закликали всі демократичні сили до консолідації з метою захисту незалежности України. У резолюції мітинґу містяться вимоги проведення виборів до Верховної Ради, виведення за межу України російських військових формувань. Представники СУС запевнили, що в разі необхідности знімуть пов'язки голодуючих і візьмуть у руки зброю для захисту інтересів держави.

КИЇВ. — Всенародний Рух України оприлюднив заяву з приводу останньої зустрічі на найвищому рівні та домовлень між Україною і Росією. Автори заяви вважають, що наслідком дальшого перебування на становищі прем'єр-міністра України Леоніда Кучми вже через два-три місяці питання стоятиме не лише про купівлю частини української фльоти, а й про відновлення імперії в її старих кордонах.

КИЇВ. — Спілка Офіцерів Військово-Морських Сил України у своїй заяві підкреслила, що Україна має законне право вимагати 16 відсотків Військово-морських сил колишнього СССР. Це вдвічі більше вартости всієї Чорноморської фльоти. Спілка офіцерів не погоджується на компенсацію Росією половини вартости Чорноморської фльоти.

КИЇВ. — Заступники Української Республіканської Партії, народні депутати Олесь Шевченко, Левко Горохівський та Анатолій Шибіко, виступивши на пресовій конференції, заявили, що наслідки переговорів у Криму — логічне завершення дворушницької діяльности прем'єр-міністра Леоніда Кучми, який, спираючись на відвертих шовіністів, найреакційнішу частину колишньої компартійної номенклятури та агентури російських спецслужб, узяв відверто курс на ліквідацію української державности. Поразку української сторони на переговорах лідери УРП вбачають також і в слабкості президентської групи . Керівники УРП піддали критиці всі гілки влади в Україні. О. Шевченко заявив, що коли українська державність і територія будуть поставлені під загрозу, УРП використає конституційне право закликати громадян України до захисту територіяльної цілісности і національної безпеки своєї держави усіма доступними методами, включаючи і збройний захист.

ЛЬВІВ. — Тут 9-го вересня відбувся одногодинний попереджувальний страйк, ініціятором якого стала Консультативна Рада. До її складу увійшли представники Львівсьої Обласної Ради, Львівської Обласної Державної Адміністрації, політичних партій демократичного спрямування та профспілкових організацій. З ініціятиви правоцентристських сил у Львові створено Комітет Порятунку Нації і Держави. Очолив комітет голова УКРП Степан Хмара. Комітет закликає оголосити передстрайкову готовість і, в разі необхідности, провести акції громадської непокори.

НА СОЮЗІВЦІ З УСПІХОМ ПРОЙШЛИ 38-МІ КРАЙОВІ ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ

Союзівка. — 39-му крайові тенісові змагання за першенства УСЦАК і за нагороди УНСоюзу, які відбулися тут від суботи до понеділка, 4 — 6-го вересня, пройшли без маркантних несподіванок, але не без завзятих поєдинків у 10-ох вікових групах. У турнірі, що його за традицією влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб, взяло участь 80 змаґунів і змаґунок.

З уваги на дощову погоду в суботу, 4-го вересня, не можна було перевести церемонії відкриття змагань, а група чоловіків і сеньйорів 45 років і вище переграли перші рунди в закритій залі біля Олбані, Н. Й. Щойно в суботу, в ранніх пополудневих годинах можна було почати ігри на кортах Союзівки, які відтак вже при чудовій погоді продовжувались на цій оселі УНСоюзу до понеділкових фіналів.

Роман Сидорак, який цього року переїжджає з Каліфорнії на східнє побережжя, щоб продовжувати студії на першому році медичної школи Колюмбійського університету, вже п'ятий рік підряд здобув чемпіонат в групі чоловіків, перемагаючи у фіналі Марка Оришкевича (УТК Чикаго) вислідом 6-2, 2-6, 6-2. У півфіналах цієї групи Р. Сидорак переміг Віктора Бараня (з України, тепер КЛК), 6-2, 6-2, а М. Оришкевич Дениса Чорнія (КЛК) 6-1, 6-4.

У групі жінок, як і минулого року, змагались тільки дві тенісистки — чемпіонка Леся Білак з України (тепер КЛК) і Ліда Савчак-Копач (УСО „Тризуб"). Цього року Ліда була у багато кращій формі, ніж минулого тому й змагання були на високому рівні. Все таки Леся виборола перемогу вислідом 6-3, 7-5.

У групі сеньйорів 35 років і вище Роман Ракочий, мол., вже четвертий рік підряд здобув першенство, перемагаючи у фіналі Дона Копача (УТК Чикаго), 6-2, 6-4. Д. Копач вперше змагався в цій віковій групі. У півфіналах Р. Ракочий елімінував Юрія Вальчука (КЛК), 6-3, 6-2, а Д. Копач Ярослава Тимківа (УСО „Тризуб") 6-4, 6-2.

У найбільшій чисельно групі сеньйорів 45 років і вище свій минулорічний примат успішно захистив д-р Ярослав Сидорак (Союзівка), який у фіналі знову переміг Юрія Савчака (УСО „Тризуб"), 6-4, 6-4. У півфінальних іграх, д-р Сидорак елімінував Олександра Терлецького (УАСТ „Леви" Чикаго), 6-1, 6-1, а Ю. Савчак Олега Богачевського (КЛК), 6-1, 6-2. Майже всі змагання у цій якісно рівній групі були на доброму рівні.

У найстаршій віковій групі сеньйорів 55 років і вище, Юрій Витанович (КЛК), змагаючись в цій групі вперше, переміг у фіналі кількакратного чемпіона — і набагато від себе старшого — Константина Беня, 6-0, 6-1. У півфіналах Ю. Витанович переміг Міляна Обрадовіча (Союзівка), 3-6, 7-5, 7-5, а К. Бень авансував, коли Зенон Снилик (УСВТ „Чорноморська Січ"), при стані 6-2, 3-4, відступив від змагань з уваги на контузію ноги. У цій групі цього року не стартував багатократний чемпіон Олександер Олинець.

У групі юнаків 16 років і нижче Іван Коремба (УСВТ „Ч.Січ") переміг у зав-

(Закінчення зі стор. 3)

У групі чоловіків п'ятий рік підряд першенство завоював Р. Сидорак (другий зліва), перемагаючи М. Оришкевича (третій зліва). Нагороди УНСоюзу і грошеві стипендії вручили їм Уляна Дячук і Іван Гинянський.

(Світлив Роман Воронович, „Український Тижневик")

У групі жінок свій минулорічний успіх повторила Л. Білак (друга зліва) над Л. Савчак-Копач (друга справа). Грошові стипендії і чаші УНС вручили їм Діяна Гинянська і Зенон Снилик.

В АМЕРИЦІ

МАЙЖЕ ПОЛОВИНА із 191,000 міл. дорослих американських громадян не мають достатнього знання англійської мови, щоб написати простенького листа у справі помилки у підрахунках до будь-якої фірми, як також не знають математики настільки щоб зробити прості підрахунки. Такі висновки зроблено на базі трирічних дослідів, що їх провів Департамент освіти на підставі опитувань 26,000 громадян з різних шарів американського населення. В основному причиною такого стану є брак освіти та й те, що у багатьох випадках розмовною мовою у багатьох не є англійська мова. Крім того, майже 10 відсотків американців кажуть, що мають труднощі з читанням і писанням.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Білого Дому заявили Конґресові, що пропонований президентом Биллом Клінтоном оновлений плян охорони здоров'я частинно буде оплачений заощадженими 124 біл. дол. з Медікер і 114 біл. дол. з Медікейр у наступних п'ятьох роках. Така заява Білого Дому штовхнула їх у небезпечну політичну гру, бо ці програми втішаються великою популярністю серед старших, немічних і окалічилих громадян країни, що може не дати бажаних вислідів коли прийдеться схвалювати оновлений плян охорони здоров'я. Крім того, це також створило деякі сумніви стосовно серйозної розв'язки фінансування пропонованого Президентом пляну охорони здоров'я.

НЕСПОДІВАНО ДЛЯ БАГАТЬОХ у середу, 8-го вересня, генеральний прокуратор нюйоркського стейту Роберт Ейбрамс подав до публічного відома, що після 15 років на цьому пості він резиґнує при кінці біжучого року. Після 25-літньої політичної демократичної кар'єри Р. Ейбрамс вирішив стати партнером однієї з адвокатських фірм Манґеттену та присвятити більше уваги своїм рідним. Одначе політичні аналітики твердять, що таке його потягнення є наслідком невдалих намагань минулого року стати сенатором і можливости кандидувати на губернатора стейту Ню Йорк.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ даними Федеральної ради валютних резерв, економіка країни у літньому часі виказала „повільно-скромний" ріст, який помітно різниться за своїм географічним положенням. Виявляється, що економічне відродження є значно слабшим на східньому і західньому побережжях країни. Натомість такі центральні округи, як Клівленд, Деллас, Кензас Сити та Міннеаполіс звітують про куди сильніший економічний розвиток.

У НОЧІ З ВІВТІРКА на середу, 8-го вересня, о год. 12:30 в Маямі грабіжники знову вбили одного німецького туриста, який зі своєю жінкою у винайменому автомобілі їхав з летовища до готелю в Маямі Біч коротко після того, як їхній літак приземлився на місцевому міжнародному летовищі Уве-Вільгельм Ракебранд, 33-річний агроном з невеличкого містечка недалеко Гамбурґу, був убитий одним пострілом на одній з головних маґістралей, що провадить з летовища до міста. Їдучи з дружиною до готелю, приблизно три милі від летовища невеликий вен почав вдаряти їхнє авто зі заду, коли на пораду дружини, яка якраз переглядала брошури про перестороги саме таких випадків, він не зупинив авта то напасники під'їхали поруч і одним пострілом вбили водія, а авто втратило контролю. Маямі, яке велику частину своїх приходів отримує з туризму, дуже непокоїться цими трагічними подіями та всякими способами старається їм зарадити.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year $40.00 6 months $22.00 3 months $12.00
UNA members 1 year $15.00 Change of address - $1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік - $40.00 на 6 місяців $22.00 на 3 місяці $12.00
Для членів УНС [illegible] $15.00 річно За кожну зміну адреси $1.00
Чеки [illegible] money orders виставляти на Svoboda

P.O. Box 346 Jersey City N J 07303

Близький Схід: невірогідне, але правдиве

Від часу проголошення держави Ізраїля 1949 року на території колишньої Палестини, британської колонії, не було в бурхливій історії такої несподіванки, яка сталася на переломі минулого серпня і цього місяця вересня 1993 року. На цьому місці була вже вістка про те замирення між Ізраїлем та арабськими сусідами на базі признання обмеженої автономії арабам, що їх називається палестинцями, на окупованому Ізраїлем правому березі Йордану та у смузі Ґази. Виявлено дальші подробиці. Це не тільки злагода Ізраїля із арабською меншиною на її території, але й із найбільш дотепер ворожою супроти Ізраїля Палестинською Визвольною Організацією (ПВО), з якою ні один ізраїльський уряд не хотів мати ніякого зв'язку з уваги на цілу низку терористичних актів ПВО супроти Ізраїля. Лідер ПВО Ясір Арафат був в очах всіх ізраїльтян і всіх жидів у широкому світі найбільшим ворогом. ПВО, як усі арабські країни з вийнятком одного Єгипту — не визнавала ізраїльської держави. Вона стояла на крайній націоналістичній платформі: конечности скинення Ізраїля в Середземне море, — ліквідації ізраїльської держави.

Тепер Ізраїль має офіційно визнати Ясіра Арафата, як лідера ПВО і Ясір Арафат переконував — і переконав — йорданського короля Гуссейна, сирійського президента Ассада й інших лідерів, що треба піти на компроміс з Ізраїлем. За тим компромісом палестинці в Ізраїлі дістають автономію і мають забезпечену її непорушність, бо Ізраїль виводить з правобережжя Йордану та із смуги Ґази своє військо. Автономія Східнього Єрусалиму стосується тамтешньої Міської ради, в якій палестинці матимуть найменше половину мандатів. Усе воно невирогідне, але правдиве. Воно потверджує стару історичну істину, що вчорашній ворог може стати нинішнім союзником.

Телевізійні коментатори виявили тайну, як прийшло до такого фантастичного договорення. „Героєм" є колишній голова Соціял-Демократичної партії, колишній прем'єр і міністер військових справ, тепер міністер закордонних справ в уряді Іцака Рабіна, Щимон Перез. За згодою від Рабіна він нав'язав контакт з арабами, близькими до ПВО і її лідера Ясіра Арафата. Це був розумний маневр, бо почалися розмови з найвищим чинником арабського світу. Арафат зрозумів, що зліквідувати ізраїльську державу — утопія, — Рабін і Перез зрозуміли, що найбільший шанс позбутися арабських терористів — замиритися з колишнім лідером терористів — Ясіром Арафатом.

Не всі тією злагодою вдоволені. По ізраїльському боці є праві екстремісти з партії Лікуд, які закидають Рабінові й Перезові зраду і по-арабському боці є фундаменталісти, які надто глибоко вросли в атмосферу ненависти й культу терору, щоб тепер через ніч переставитися на політичних реалістів. У найгіршій ситуації опинилися 8,000 іміґрантів, майже поголовно з Росії, яких — всупереч протестам з Америки — поселено на окупованих арабських землях. Вони тепер повинні опинитися під автономною арабською владою, — і вже піднісся крик, як забезпечити тим людям життя і безпеку. Американський Уряд заскочений цією ізраїльсько-арабською угодою, яка зроблена поза плечима державного секретаря Воррена Кристофера. Очевидно, Америка, як і ввесь міжнародний світ раді замиренню на Близькому Сході. Тільки невідомо, як довго воно втримається.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Святослав Караванський

ДВА РОКИ СПОДІВАНЬ І НАДІЙ

II

Заохотити людей до господарювання може розширення присадибних ділянок. Насьогодні продукти міським базарам постачають саме присадибні ділянки колгоспників. Збільшення цих ділянок збільшить кількість продуктів на базарах і зменшить ціни. Але до цього в Україні не прийшло.

Держава мусить не лише приймати закони, але й дбати, щоб ці закони на місцях виконувано без саботажу. Розуміючи, що масове фармерство — запорука виходу з кризи, державні органи мусять діяти, а не відсиджуватися по кабінетах.

Рабство — а колгоспи й радгоспи, це рабство — і сучасне цивілізоване суспільство речі несумісні. Тож починаючи побудову цивілізованої української держави треба з ліквідації рабства і розкріпачення українців.

А що діється у царині духу?

Тут панує думка, що проблема ч. 1 — це економіка, і коли кульгає економіка, то культура, національне відродження — це проблеми другорядні.

Колонізатори України добряче „попрацювали", щоб денаціоналізувати українців зробити їх безликою російськомовною масою. Русифікація України була і є одним з найголовніших знарядь її колонізації. Тому деколонізацію України годі здійснити без національного відродження українців.

Національне відродження України — це неминучий історичний процес, який випливає з факту проголошення незалежности України.

І посилання на економічні трудноші тут ні до чого. Таж усі 70 років існування СССР — це безперервні труднощі: 1918—1922 — голод і лютування ЧК; 1929—1934 — колективізація, голод, репресії, карткова система; 1937—1939 — масові репресії; 1939—1941 масові репресії на Західній Україні; 1941—1945 — війна; 1945—1948 — післявоєнна руїна з голодом, репресіями і партизанкою на Західній Україні. І попри всі ці труднощі процес штучної русифікації України не припинявся.

Чому ж сьогоднішні економічні труднощі мають спинити процес національного відродження України?

Коли пильніше придивитися до тих, хто відкладає „на Миколи" українське відродження, то це люди з числа колишньої колоніяльної адміністрації, потайні українофоби, до того ж причетні до гекачепістського путчу, які за часів московського панування русифікували Україну. Слухати що публіку — все одно, що законослушним громадянам брати поради у злочинців.

А тим часом державна еліта України під маркою першорядности економіки відверто іґнорує державну мову України. У міністерствах, у прокуратурі та й у Верховній Раді українська мова лунає щораз то рідше. Цікаво, що Президент саме такі „кадри" призначає на пости своїх представників на місцях. Прем'єр Кучма здебільшого виступає російською мовою. У московській „Правді" він картає тих, хто „в суверенній Україні займається самокатуванням і оплакує неньку-Україну". Такі вислови пасують хіба Жириновському, а не прем'єрові України. Маючи такого прем'єра, сподіватися на деколонізацію України годі. А готований Л. Кучмою економічний союз з Росією — це кінець української незалежности. За цим проєктом громадяни інших країн матимуть право розпочинати в Україні господарську діяльність, а своїм громадянам, які хочуть господарювати на землі — у цьому споконвічному українському бизнесі, — держава практично не дозволяє.

Не витримує критики і висловлювана подекуди думка „Буде держава — буде й мова". Той, хто так думає, забуває, що може бути держава і не бути мови. Приклад такої держави світ знає: це Ірляндія, держава без ірляндської мови, держава, яка не спромоглася успадкувати й розвинути культурну спадщину своїх предків.

Коли Україна має стати такою державою, тоді їй не личить зватися Україною. Ім'я такої держави Малоросія. Саме про створення Малоросії під маркою України і мріє той, хто під різними соусами гальмує відродження України.

Усі ці факти свідчать, що народжене в муках дитя — незалежна Україна — потихеньку вбивається в пір'я Малоросії.

Відзначивши другу річницю незалежности України, свідоме українство стурбоване тим, що за держава росте з учорашнього незалежного немовляти. Українська діяспора має обмежені можливості впливу на події в Україні. Але ці можливості треба мобілізувати для допомоги тим силам в Україні, мета яких зробити Україну незалежною державою українського народу не тільки де юре, але й де факто.

Тож плекаймо надію, що ці сили кінець кінцем спроможуться мати вирішальний голос у розбудові незалежної України.

Юрій Р. Рибак

БІЛЕ ОЛИВО

Мова тут про м'який, гнучкий, сріблистий і білий металічний елемент, хемічний знак якого — „Sn" походить від латинської назви „Stannum". Римляни називали його теж „Plumbum Album", себто білим оливом, а по-англійськи — це „Tin". Під російським впливом українську хемічну назву цього металю змінено на „оливо", що заступило стару назву, яка була „цина", від німецького слова „das Zinn". Ще досі ця зміна назви викликує заковику і зайве непорозуміння. Чому ж саме?.. Тому, що давня назва „оливо" стосувалася до зовсім іншого елементу з хемічним знаком „Pb", яку зрусифіковано на „свинець" відомий як „Lead" по-англійськи і „das Blei" по-німецьки.

Можна б сказати, що оливо (по-давньому цина) — це старинний метал, знаний людині вже три тисячоліття до Христа у Єгипті та Месопотамії. Його стоп („Ally" з міддю — це бронза історичного значення, а найдавніше її вживали у місті Ур нинішньому Іраку... Знав про оливо теж грецький філософ Аристотель, а римський історик Пліні згадує про користування свинцево-олив'яним стопом для спаяння металів, який у принципі затримався досі, бо топиться при відносно низькій температурі. Римляни виробляли теж мідяні речі покриті шаром олива. Проте біла бляха — залізо або сталь покриті оливом — розвинулася у Европі щойно у XVI сторіччі.

У нашому модерному часі розвою технології надзвичайні хемічні та фізичні властивості олива дають можливість користуватись різними продуктами для індустрії та домашнього господарства у формі аркуша, дроту, гасьми, штаби, порошку і т. п. Здається, що у щоденному житті ми таки найбільш ознайомлені з консервними банками та пушками, що є посудиною для пакування, транспорту і роз продажі напоїв, харчу та деяких хемікалій. Більшість бляшаних банок є зі сталі, покриті вони тонесеньким шаром олива, щоб хоронити метал від іржі і надати привабливий зовнішній вигляд, а всередині запобігти пошкодженню побажаних слабих кислот у харчі. Сьогодні, однак, мільйони банок не вживають при своїй продукції олива, а алюміній. У 1960 роках сталеварні у ЗСА ввели виріб тонкого олива для пушок і продукують річно понад 62 більйонів штук.

Цікаво, що оливо у сполуці з іншими елементами має широке примінення для користи людини. Ось візьмімо, наприклад, зубну пасту, яка має в собі складники олива і флюорину, що допомагає захищати зуби, щоб не псувалися. Знову деякі складники, які включають вуглець та оливо вживається для нищення шкідників.

Оливо становить тільки одну тисячну відсотка земної кори, тому і не диво, що хоча є багато покладів, однак, вони низької концентрації без практичного комерційного значення. Це вже завважено тисячі років тому, коли поволі вичерпувалася достава олива з Кавказії та Персії і фінікійські та грецькі торгівці мусіли їздити по оливо аж до Корнволу в Англії, Бретані у Франції, Кантабрії в Еспанії, а згодом до Центральної Німеччини. У загальному, руду олива отримувано з русел рік або з підземних копалень. Перевірка старинних печей у Англії та Еспанії виявила, що вони продукували майже чисте оливо у 199.9 відс.

Нині поважнішими світовими продуцентами олива є Маляйзія, Росія, Індонезія, Бразилія, Таїлянд та Болівія. Досі важливі жили олив'яного депозиту знайдено тільки у Корнвол, Англія,та високих горах Болівії. У зв'язку з тим аж напрошується згадати хоч би коротко про людину, доля якої пов'язана з оливом.

Це був 1895 рік у селі Качамбамба у горах Болівії. Власник крамниці вислав молодого індіянина Сімона до боржника португальця у далеких горах. Власник жадав сплатити борг тільки готівкою. Замість готівки Сімон приніс документ на право власности на видобування олива. Власник цього не прийняв, але тим папером заплатив залеглу платню Сімонові і зразу його звільнив з праці. Сімон без гроша, без роботи з молодою дружиною вирішили піти в гори у погоні за кращим завтра. Це був важкий час мозольних трудів, далеко від людей серед невідрадних кліматичних умовин і злиднів високих гір. У міжчасі на світ прийшла дитина і Сімон мусів довгий час працювати сам у голоді і холоді.

Та одного дня, коли найменше сподівався, натрапив на багату жилу дуже чистого олива. У найближчій місцевості Орудо за видобутий мінерал дістав по-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ-І ТЕ

Про індіян і українців

Минулого тижня мала я нагоду бачити індіянський фестиваль і подивляти індіянське народне мистецтво у всіх його видах. Це були і убори, і ювілерські вироби, і кераміка, і танці, музика, а навіть зразки індіянської кухні.

За багатьома станками можна було бачити індіян, із смаглявими обличчями і орлиними носами, як вони працювали, підготовляючи свої вироби, чи вже і їх продаючи.

Індіянський фестиваль не багато різнився від тих інших національних фестивалів, що їх влаштовують різні групи впродовж літніх місяців. Він пригадував нам подібні — наші, а з тим викликував порівняння і рефлексії.

Бо і у нас показують народне вбрання і кераміку і ґердани, чи гуцульське намисто, вишиванки, а на сцені народні танці, в яких невідклично мусять бути танцюристи у шараварах, а дівчата у віночках із штучних квітів.

І тут і там завважуємо всуміш справді художні зразки народного мистецтва із пристосованим до смаку сьогоднішньої публіки т. зв. кічом, тандитними виробами на зразки народні, якими ніяк не можна похвалитися, ані перед своїми, ані перед чужими.

Але такий незугарний товар за дешеву ціну продається краще, як справжнє народне мистецтво, а гроші.на жаль.у всіх є пануючим елементом. І так бачили ми тепер на індіянському фестивалі станки із дешевими ювелірними прикрасами, які купували залюбки відвідувачі — жінки, хоча це далеко не були зразки справжнього індіянського мистецтва окремих різних племен. Ці давні чи навіть теперішні прикраси, що їх зробили індіяни, які шанують традиції свого народу, лежали поруч тандити, так як на наших фестивалях, поруч гаварецької кераміки, бачимо цю незугарну, вишивану, яку хтось тепер впровадив у нашу спільноту, щоб знищити довголітню нашу мистецьку традицію.

Але думки під час відвідування індіянського фестивалю пішли куди далі, як порівняння тих народних виробів чи художніх виявів. Бо подібні долі зустріли ці два народи — індіян в Північній Америці, які були колись панами цієї землі і український народ. Чи не старалися і його винищити ті, які зайняли землі України? Чи не зробили вони спустошення у нашій народній культурі, чи не вивезли найкращі зразки мистецтва, все чим гордився наш народ? Здається, що Божа рука „п'ять перед дванадцятою", зберегла ще нас від тотального знищення і тому ми можемо так добре зрозуміти те, що сталося з індіянами в Америці. І у нас витягають десь із скринь та закутків давнє народне вбрання, вишивки, ґердани, намисто, що їх сьогодні вже ніхто не носить у ніякому закутку України, а якими ще перед півсторіччям пишалися не лише на велике свято але нащодень, гуцули, бойки, лемки чи полтав'яни. Є тепер надія, що ці ще заховані скарби врятуються у музеях України і діяспори, що усі будемо ними дорожити краще, як американці скарбами індіянських племен, але чи це досить? Чи зуміємо шанувати все це, що Бог нам залишив і чи не заміняємо цінностей за дрібняки, які заспокоять лише на хвилину?

На одному станку індіянського фестивалю ми найшли надруковане слово індіянського вождя племени Сукваміш, яке він виголосив в 1854 році, коли передав прадідівську землю в руки американської держави. Довго вніч читали ми його, бо здавалося, що кожне мудре слово „дикого" індіянина сьогодні актуальне і зрозуміле для нас зразу з перших рядків: „Великий вождь у Вашінґтоні висловив бажання купити нашу землю... і ми мусимо взяти до уваги цю пропозицію. Бо, коли ми не продамо йому нашої землі, біла людина прийде до нас із зброєю і силою її забере".

Як прегарно і поетично, а рівночасно сумно говорить цей індіянський вождь про цю землю, яку він мусить „продати"...

О-КА

Отець д-р Йосиф Кладочний

„БЕРЕЗА-КАРТУЗЬКА" МОЇХ ЧАСІВ

IX.

Коли в часі розмови про се, про те, я сказав до одного офіцера, скільки тут забитих, скільки крови, скільки поранених важко, яка страшна війна, цей офіцер з люлькою в устах сказав: „Війна? Така війна для нас, — це не війна, а іграшка". „Krieg? Für uns das ist keiner Krieg, das ist nur Spielzeug!". Відтак той самий офіцер підійшов до нашої групи і дав команду: „Німці виступити". Вони виступили і стали окремо; поляки виступили і ті стали окремо: „Жиди виступити". — Виступили і жиди.

Нас відпущено, і після одержання гасла (паролю), ми пішли далі. Яка доля спіткала тих, що залишилися, — не знаю. Від цього моменту українці йшли осібною групою, щоправда кілька комуністів-українців втерлося між нас, але ми на це не реагували, щоб їм не зашкодити. Та й вони, можливо, змінили погляди. Ідучи далі, при дорозі побачили ми знову якусь бідну хатину. Зайшло в хату нас два, щоб попросити баняка, накопати картоплі та зварити її. Бараболю викопали, розпалили вогонь і поставили варити. Коло баняка почали поволі збиратися й інші в'язні, бо кожний був голодний і хотів з'їсти хоч би одну-дві бараболі. Бараболя варилася поволі, і ми, що ждали на неї, не мали терпеливости довго чекати. Для забиття часу, почали вести вчені дискусії про ті користі, які дає варена бараболя організмові, підкреслювали її кальорійність та смак, а це ще більше загострювало апетит. Деякі почали витягати з баняка недоварену бараболю та почали її їсти.

Після спожиття таких двох напівзварених картоплин, вже не хотілося їсти, але за те тим, що їли, зробилося недобре. Дмитро Донцов і ще дві особи, що були з ним, також з'їли кілька картоплин. Бараболя скоро зникла, а порожній баняк ми віддали з подякою власничці і пішли далі. Відчували ми велике ослаблення, однак мусіли йти вперед, щоб дійти до німецької застави, де після виміни гасел перейти її. Слабші однак, сіли на землю або полягали, бо не мали сили йти далі і хотіли хоч трохи відпочити.

Заставу становив танк та невелика кількість німецької піхоти обміну гаслами, перейшовши заставу, ми ждали на тих, що ще лишились по дорозі. Нарешті надійшли відстаючі, і треба було йти далі. Чемний німець із застави підійшов до нас і порадив нам іти далі, бо, казав: „Он там, за горбочком, недалеко на полі стоїть військова кухня і там, напевно, дадуть вам щось з'їсти та дістанете чорної кави, бо чорна кава є там завжди і кожночасно". Ми так і зробили. Ми, радісні, дійшли до похідної кухні. Німці дали нам чорної кави та по великому кусневі хліба, і це нам так смакувало, як колись найбільш вишукані страви.

Німці, коли довідалися, що ми українські політичні в'язні з Берези, заопікувалися нами, порадили нам сісти і відпочити, а два за той час підуть у сусіднє село і відтак приведуть кілька фір, для тих, що не можуть вже йти, підвезуть до Берестя. Тим більше, що до Берестя вже не так далеко. Так воно і сталося. Але до самого Берестя ми не доїхали, бо недалеко міста селяни просили, щоб ми зійшли з фір і далі вже йшли пішки, бо вони боялися, що в місті знову хтось їх може забрати для якихось військових послуг „на форшпан".

В Бересті ми примістилися в одній школі, яку німці замінили на пропускний табір (Durchgangslager). Навіть на фронті вони дбали про порядок! Ми думали, що тут зможемо перебути хоч би добу і відпочити, однак сталося інакше. Прийшов німецький військовий старшина і сказав нам, що вранці, на основі договору між Німеччиною та Совєтським Союзом, Берестя переходить під владу совєтів. Хто хоче, нехай лишається, хто ні, — нехай вибирається в дальшу дорогу. До двох годин треба було опустити Берестя. Дуже нас пригнобила та відомість, яку нам подав цей старшина, що і Львів дістається під совєтську владу...

Ми вийшли з Берестя й через високий і довгий залізничний міст над Бугом дісталися до Тересполя. Зовсім недалеко чути було поодинокі стріли та теркотання скорострілів. Ідучи цим високим мостом, на долині, на лугах, ми бачили постріляні корови, які лежали на хребтах здуті та з великими вим'ями. Коли переходили міст, д-р Юліян Вассиян, відомий філософ, який разом з нами повертав з Берези, був так вичерпаний нервово, що сів на край мосту над самою рікою та почав стогнати, що він далі з нами не піде, що краще гинути тут, як там за Бугом, гинути від куль поляків. Один, що знав добре Вассияна і був його приятелем, став за його плечима і сказав: „То ти хочеш тут умерти? Добре! А щоб тобі помогти, я тебе зіпхну з моста в ріку! Міст високий, вода глибока, смерть скора і легка". — Рівночасно з тими словами, вхопив Вассияна за плечі, наче щоб виконати погрозу, хоч він жартував насправді. Вассиян зірвався, скинув руки свого знайомого з плечей і крикнув: „Без дурних жартів! Я йду з вами". — Його нервовий шок закінчився щасливо, а він вже тепер спокійно пішов разом з нами.

Доктор Вассиян, член ОУН, конґресівець (Відень, 1929 року), один із ідеологів націоналізму, був заарештований поляками, і разом з іншими конґресівцями (Осип Бойдуник, Степан Ленкавський та інші) сидів у тюрмі в Ломжі, де наші політичні в'язні мали досить можливі умовини або так звані права. Вони ходили у своїх власних убраннях, не працювали на примусових роботах, мали свої книжки, переписку, симпатичного цензора. Той цензор — українець за походженням, був учителем, але тому, що як українець не міг дістати посади, — оженився з полькою, також учителькою і в Ломжі всі його вважали за поляка, тому що він перейшов на латинський обряд. Мав двоє дітей — дівчатка, які говорили тільки по-польськи.

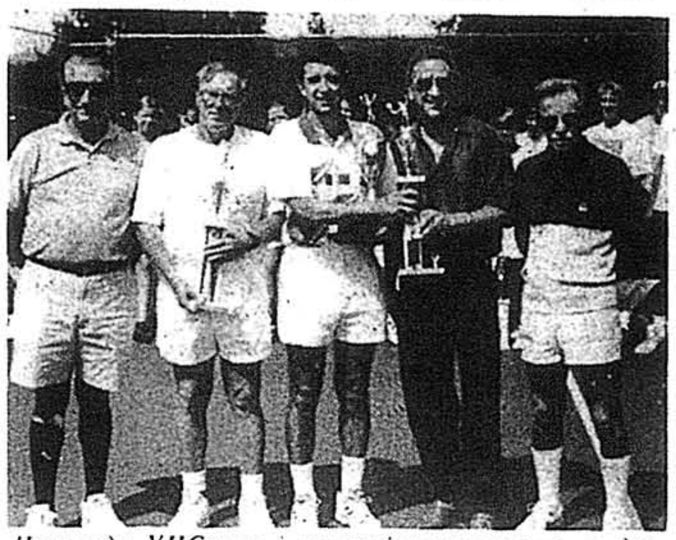
Продовження буде.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

Пропам'ятну чашу св. п. д-ра Петра Харука вручила Ю. Витановичеві (зліва) його дружина. Справа — К. Бень.

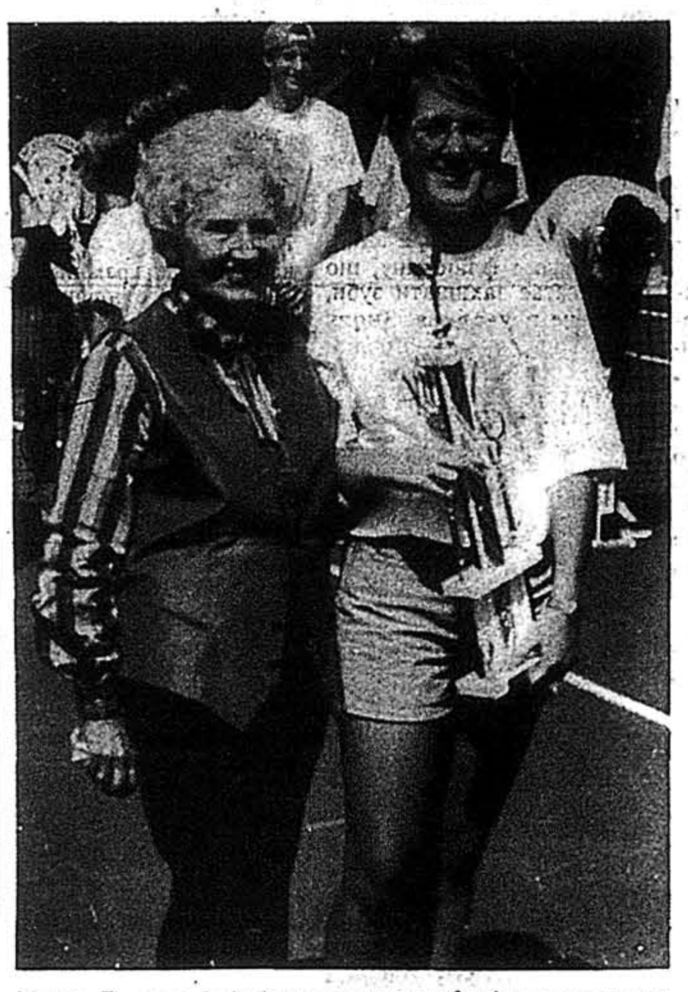
Нагороди УНСоюзу і пропам'ятну чашу св. п. д-ра Володимира Гука отримують переможець д-р Я. Сидорак (третій зліва) і Ю. Савчак від (зліва) М Стебельського. І. Флиса, мол і З. Снилика.

Слава Рубель вручила чашу у пам'ять свого покійного мужа Ярослава переможцеві групи молодших сеньйорів Р. Ракочому, мол.

С. Зборовський приймає чашу від Шілі Загайкевич, адміністраторки Союзівки.

Марія Душник (зліва) вручила нею уфундовану чашу за найкращу спортову поставу Наталці Саляк.

Сеньйори В. Квас (зліва) і Й. Лисогір вручають нагороди юначкам М. Мілянич (друга зліва) і Дж. Бринзак.

Сестри Ліда і Лариса (друга зліва) Бойчук отримують нагороди від Ю. Попеля (зліва) і Р. Ракочого.

Головні радні УНС В. Квас (зліва) і Аня Дидик-Петренко нагороджують юнаків І. Корембу (другий зліва) і Л. Сарахмана.

Головний радний УНС Евген Іванців (справа) і Омелян Твардовський вручають нагороди фіналістам групи юнаків 14 років і нижче: переможець С. Голець (другий справа) і Д. Бурачинський.

В. Квас і М. Душник (справа) вручають трофеї УНС переможцеві групи юнаків 12 років і нижче А. Салякові (зліва) і В. Сулзинському.

зятому фіналі минулорічного чемпіона Лесика Сарахмана (УСО „Тризуб") вислідом 7-6, 2-6, 6-4. До фіналів І. Коремба добився перемогою над Б. Гарасимом вислідом 6-2, 6-1, а Л. Сарахман — над Юрієм Кігічаком (УСВТ „Ч.Січ") вислідом 6-3, 6-2.

У групі юнаків 14 років і нижче Степан Голець (Союзівка) переміг у фіналі Дениса Бурачинського (Пласт). 6-1, 7-5. У півфіналах С. Голець елімінував Креґа Пірсона (Союзівка), 6-0, 1-6, 6-2, а Д. Бурачинський — Степана Колодія 6-2, 7-5.

У наймолодшій групі 12 років і нижче перше місце здобув Андрійко Саляк, перемагаючи у фіналі минулорічного чемпіона Віктора Сулзинського, 6-0, 6-0. У півфіналах А. Саляк елімінував Дам'яна Заяця, 6-0, 6-0, а В. Сулзинський Євгена Котлярчука, 6-4, 6-0. Слід підкреслити, що А. Саляк у трьох змаганнях не програв ані одної ігри, нагадуючи початки блискучої тенісової кар'єри тепер вже д-ра Юрія Харука.

У групі старших юначок Мая Мілянич здобула перше місце, перемагаючи Наталку Саляк, 6-0, 6-3, і Джейн Бринзак, 4-6, 6-2, 6-0. Друге місце здобула Дж. Бринзак.

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ПРОВІДНІ ДЕРЖАВНІ І політичні діячі західніх стейтів Нігерії відразу після резиґнації президента Ібрагіма Бабангіди проголосили незаконним призначений ним уряд. Вони вимагають передання влади в країні Мошудові Абіоле. Згідно з неофіційними даними, саме він переміг на президентських виборах 12-го червня цього року, однак висліди виборів були скасовані військовою владою.

ЕСТОНІЯ СТАЛА 156-ИМ членом міжнародної фінансової корпорації — спеціялізованої установи ООН з головним бюром у Вашінгтоні, яка діє у системі Світового банку. Корпорація має статутовий капітал 2.3 біл. дол, і є одним з найбільших міждержавних кредиторів приватного сектору країн, що розвиваються. Вступний внесок Естонії склав 502,000 дол. Корпорація має намір фінансувати експортові галузі естонської економіки і розвиток туризму.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК працівники бельгійської летунської компанії Сабена відкинули пропозицію адміністрації зменшити заробітну платню на 15 відсотків, президент компанії П'єр Ґодфруа зголосив свою резиґнацію. Він вважає, що тільки зменшення платні у висліді дозволить заощадити 5 біл. бельгійських франків (приблизно 145 міл. дол.) і врятує компанію від банкрутства. Тепер усе залежатиме від переговорів між профспілкою і управою компанії, однак досягнути компромісу буде нелегко, бо проти проєкту зменшення платні висловилася абсолютна більшість працівників Сабени.

ТАЙВАН ГОТУЄТЬСЯ до зустрічі трьох військових кораблів-фреґатів, винайманих на п'ять років у З'єднаних Стейтах Америки. Вони стануть на тайванську бойову варту в середині жовтня. Фреґати вже вирушили з військово-морської бази Лонґ Біч в Каліфорнії. Про це повідомила гонконґська газета „Мінбао".

Біле...

(Закінчення зі стор. 2)

важну суму гроша... Після кількох днів цілий світ уже знав про велике відкриття... Представник чужинецької фірми перевіривши копальню запропонував один мільйон долярів за документ власности. Сімон звернувся за порадою до своєї дружини. „Ні" — відповіла рішучо — „Не погодимось з цим, бо копальня варта більше ніж один мільйон долярів"... Не вдалося переконати дружину про доцільність продажу і прийшлося Сімонові продовжувати кар'єру в копальні. Праця, однак, була тепер фізично легша, бо наємна сила, спершу десятка індіян, зчасом осягнула число 3,000 душ. Уміжчасі Сімон скуповував інші копальні і згодом уже міг контролювати майже цілу продукцію олива у своїй країні. У 1920 році Сімон Патіньо залишив Болівію з майном 500 мільйонів долярів. У роках 1922 і 1927 був амбасадором Болівії у Еспанії та Франції, а до кінця життя жив у Ню Йорку та Буенос Айресі. Доні його вийшли заміж за аристократів, а син одружився з князівною з дому Бурбонів!

Сімона Патіньо знав і поважав світ маґнатів бизнесу, а маєток його родини є одним з найбільших у світі... І можливо, що причиною успіху була інтуїція та завзятість його дружини?" Недаремно говорять, що найкраща бизнесова спілка є тоді, коли її мають чоловік і жінка!

До 90-річчя проф. Л. Шанковського — історика, вояка, журналіста і політика

У цьому році, 9-го вересня, проф. Левові Шанковському сповнилося 90 років. За фахом він — визначний журналіст-публіцист, історик та професор різних шкіл. З нагоди 90-ліття подаємо його короткий життєпис.

Народився Лев Шанковський 9-го вересня 1903 року в Дулібах на Стрийщині в родині священика Петра і Марії з Шепаровичів. Прямо зі шкільної гімназійної лавки 15-літнім юнаком вступив до Першої пластунської сотні УГА, яка 1-го листопада 1918 року брала участь у зриві в Стрию. У рядах цієї сотні він перебував до 15-го лютого 1919 року, а відтак був приділений до летунської сотні, закінчив старшинську школу зв'язку зі ступенем підхорунжого. У 3-му Бережанському гарматному полку він захворів на плямистий тиф. Виздоровівши, був приділений до кінної чоти зв'язку при команді 1-ої кінної бригади, з якою у квітні 1920 року перейшов до дієвої армії УНР, брав участь у 1-му Зимовому Поході, а пізніше продовжував службу на броневику „Запорожець" до листопада 1920 року.

Після визвольних змагань Л. Шанковський записався до української гімназії у Станиславові, де склав іспит зрілости в 1922 році. До 1924 року був студентом Таємного Українського Університету у Львові, в якому студіював історичні науки. В 1924—1926 рр. відбув обов'язкову службу в польській армії, в якій закінчив резервову школу старшин піхоти у ранзі сержанта-підхорунжого. По виході з війська закінчив філософічний факультет Львівського університету (французька і англійська мови і літератури) та Високу Школу закордонної торгівлі. У 1930 році одружився з Мартою Могильницькою, а в 1931 році в них народився син Ігор. Працював вчителем комерційних наук у середніх і вищих школах у Стрию, Станиславові, Львові і Мюнхені.

Від 1933 року працював журналістом в українських газетах і журналах, а також у „Літописі Червоної Калини".

Проф. Лев Шанковський

В роки Другої світової війни він знову включився у визвольну боротьбу. У вересні 1939 року був командиром українського партизанського загону на Львівщині, а потім працював у підпіллі за першої большевицької окупації. Від липня 1941 року працював у Крайовому Військовому Штабі (КВШ) ОУН Львівського краю у вишкільному відділі, в інспектораті вишколів. У серпні 1943 року був перенесений до Реферату закордонних справ при Проводі ОУН, на доручення якої належав до ініціятивної комісії, для створення УГВР, якої був головою. Був одначе членом УГВР, де брав участь у І Великому Зборі УГВР у липні 1944 року.

На доручення голови Генерального Секретаріяту УГВР ген. Тараса Чупринки, його великого приятеля, він виїхав за кордон і перебував в Угорщині, Австрії, а від 1946 року — в Німеччині. Під кінець 1949 року виїхав до Америки й осів у Філядельфії, де й живе донині.

Л. Шанковський ще 15-літнім юнаком зрозумів, що без українського війська не буде української держави і тому включився всеціло в її боротьбу.

За участь у визвольній боротьбі українського народу дістав Хрест ім. Симона Петлюри, Залізний Хрест за участь у І Зимовому Поході, Пропам'ятний Хрест УГА (є членом його капітули) і Пропам'ятний Хрест УПА. Ген. Т. Чупринка особисто надав йому рангу поручника УПА.

Проф. Л. Шанковський є любителем військового ремесла-мистецтва, знаним істориком та видатним знавцем Українських Визвольних Змагань — УСС, УГА, УНР, а особливо УПА. Він був дослідником української воєнної історії. На ці й інші теми він дописував до багатьох українських і англійських часописів і журналів часто під псевдонімом Олег Мартович. Проф. Л. Шанковський є автором низки книжок: „Українська Галицька Армія", „Похід Групи ОУН", „Курені УПА в Перемищині" й ін. Наш шановний ювілят є членом різних наукових, громадсько-політичних, комбатантських організацій, він є дійсним членом Товариства Українських Бібліотекарів Америки, членом Редакційної Колегії „Літопису УПА" та почесним членом Т-ва Вояки УПА в ЗСА.

Всемогучий Бог наділив проф. Л. Шанковського великим талантом не лише історика і журналіста, але і золотоусного (так про нього говорять) промовця. Тому він у своєму житті виголосив сотні доповідей, рефератів на різні теми на наукових, військових конференціях чи конґресах, а головно на різних національних святкуваннях в Америці і Канаді.

При тому треба згадати, що професор, як сталий мешканець Філядельфії, написав сотні коментарів на різні теми до радіопрограми ім. В. Блавацького, які відчитувала Евдокія Блавацька — директорка цієї заслуженої радіопрограми, довгі роки, щосуботи. Цих цінних коментарів слухачі Філядельфії і околиці очікували кожної суботи, щоб довідатися, що діється в Україні і світі.

Не пригадую собі якоїсь національної імпрези у Філядельфії, де не були б присутні проф. Лев Шанковський у товаристві дружини Марти, а відтак написаний ним репортаж з цього свята.

Авторові цих скромних рядків, мешканцеві Філядельфії і колишньому воякові УПА, часто доводилося переступати гостинні пороги дому подружжя Шанковських (ми ж є сусідами), які приймали мене по-приятельськи. В часі моїх відвідин я часто користав з дружніх порад професора чи то у справах упівських чи громадсько-уккаківських, за що я йому безмежно вдячний.

Наш шановний ювіляр є великим українським патріотом, народним трудівником. Він є людиною праці, яку посвятив українському народові та його землі, за яку десятки разів був готовий віддати своє молоде життя. За це він ввійшов в українську історію.

Як сказано, чимало труду він віддав, щоб Україна стала вільною. Нарешті він дочекався тієї радісної хвилини, коли вона стала незалежною державою. Його мрія сповнилася, його праця принесла плоди. Ювіляр радіє з цього приводу і не перестає цікавитися її невеселими подіями, але оптимістом залишається.

На жаль, вже довший час наш шановний ювіляр хворіє, часто відвідує лікарні і лікарів, ним ревно опікується його друг життя дружина Марта, хоч сама хворіє.

З нагоди його 90-річчя і невсипущої праці бажаємо йому виздоровлення і довгих років життя! На Многая Літа, професоре!

М. Ковальчин

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі" ч. 170 з 8-го вересня у вістці „Україна віддає Чорноморську фльоту за борги" помилково сказано, що за два останніх роки Україна заборгувала Росії два з половиною мільйони долярів. Треба — два з половиною більйони долярів. — Ред.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 3)

У групі молодших юначок фінальний двобій проходив поміж сестрами Лідою і Ларисою Бойчук, який виграла Ліда вислідом 6-1, 6-2. У півфіналах Ліда Бойчук елімінувала Раїсу Кондрацьку, а Лариса — Дарцю Сидорак.

Слід відмітити, що цього року в турнірі брали участь 30 юнаків і юначок — найбільше число від 1974 року. Група юнаків 18 років і нижче мала тільки одного юнака Степана Зборовського, який отримав чашу, а змагався в групі чоловіків.

У трьох групах змагунів з одною програною переможцями вийшли: М. Храпливий (юнаки), Д. Кунцьо (чоловіки) і Ю. Грабець (сеньйори).

Грошові стипендії, уфундовані фірмою продажу автомобілів Віннер Форд з Вілмінґтону, Дел., що її власником є Іван Гинянський, розділено за минулорічним ключем: чоловіки — переможець 800 дол., фіналіст — 400 дол., переможені півфіналісти по 200 дол.; жінки — 600 і 300 дол.; юнаки і юначки — по 200 і 100 дол.

Турніром проводила комісія в складі: інж. Ю. Савчак, інж. Р. Ракочий, ст., Юрій Попель і З. Снилик.

Під час вручення нагород і грошевих стипендій до учасників турніру коротко промовляли: інж. Ракочий, З. Снилик, голова УСЦАК Мирон Стебельський, Ю. Савчак і Ю. Попель. У заступстві головного предсідника УНС Уляни Дячук змагання формально закрив головний радний УНС Володимир Квас.

Цьогорічні тенісові і плавацькі змагання проходили під знаком 100-ліття щоденника „Свобода", найстаршої української газети у світі.

Фіналісти в групах змагунів з одною програною отримали нагороди від Ш. Загайкевич (зліва) і М. Душник. Змагуни (зліва): А. Мерл, М. Храпливий, Д. Кунцю і Ю. Грабець.

Група юних тенісистів, які отримали грошеві стипендії, уфундовані президентом фірми Віннер Форд Іваном Гинянським, в рамках програми розвитку тенісового спорту УНС.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ Націй в питаннях освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) оприлюднила звіт, в якому говориться, що тепер у світі є 948 міл. осіб, котрі не вміють ні читати, ні писати. 128 міл. дітей — п'ята частина всіх дітей шкільного віку у світі — не мають можливости вчитися. Якщо не вжити негайних заходів, до кінця цього сторіччя кількість дітей, що не відвідують шкіл, перевищить 100 міл. Найтяжча ситуація в цій ділянці склалася в Афганістані, Бутані, Ліберії, Малі й Сомалії, де вишколом охоплено лише четверту частину від загальної кількости дітей.

МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ справ Єгипту Гасан Мохаммед аль-Альфі, якого ісламісти тяжко поранили під час атентату 18-го серпня, заявив, що невдовзі у країні почнеться здійснення нової стратегії, покликаної покласти край релігійному екстремізмові. Міністер підкреслив, що в рамках цієї стратегії єгипетські спецслужби застосують проти терористів заходи „застрашуючого характеру".

ПОНАД 300 В'ЯЗНІВ збунтувалися в тюрмі англійського міста Мейленда в окрузі Ланкашир. Вони випрацювали плян втечі, однак це їм не вдалося, бо тюрму щільно оточили додаткові поліційні сили і пожежники. Тоді в'язні почали трощити все у самій тюрмі, вщент зруйнувавши три великі будинки з чотирьох. Після семигодинної облоги бунтівники змушені були здатися, бо вже задихалися від диму.